Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 116. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го ТРАВНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 25, 1979 No. 116. VOL. LXXXVI

1879 — У СТОРІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ СИМОНА ПЕТЛЮРИ — 1979

БІЛЬШІСТЬ КАНАДСЬКИХ ПАРЛЯМЕНТАРИСТІВ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ ПЕРЕОБРАНО ДО ПАЛАТИ ГРОМАД

Оттава. — Під час загальних виборів до Палати Громад Канади, які відбулися у вівторок, 22-го травня, і в яких переможцем вийшла партія Прогресивних Консерватистів, а програла Ліберальна партія прем'єра П'єра Елліота Трудо, яка була при владі протягом останніх 11-ох років, більшість парляментаристів українського роду переобрано.

Із партії Прогресивних Консерватистів перевибрано: Рея Гнатишина із Саскатун і С. Корчинського із Мекензі, тобто із місцевостей у провінції Саскачеван; В Альберті з тієї ж партії переобрано Гарві Андре із Калґарі-центру, Степана Папроського із Едмонтону-центру і Павла Євчука з Атабаски, а на місце Василя Скорейка з Едмонтону-схід, який не кандидував, вибрано Василя Юрка.

Натомість програли у виборах такі кандидати українського роду: Норман Кафік з Ліберальної партії, який був міністром багатокультурности в уряді прем'єра Трудо і був кандидатом з Пекерінґ, Онтаріо, як теж два члени партії Прогресивних Консерватистів, а саме: Юрій Шимко з Паркдейл, Онтаріо, та Петро Маснюк із Портаж, Манітоба.

Відділи Скрентонської Союзової Округи відбудуть спеціяльні Наради

Скрентон, Па. — Із Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що Відділи УНСоюзу Скрентонської Округи у четвер, 31-го травня ц. р., о 7:30 год. вечора тут у залі української католицької церкви при 430 Норт 7-ій вулиці, відбудуться спеціяльні наради, в першу чергу присвячені для обговорення і намічення організаційної діяльности в ювілейному році УНСоюзу. Під час цих нарад буде вибір Управи Окружного Комітету Округи, яка об'єднує вісім Відділів і понад 700 членів. До участи в цих нарадах, на яких буде присутній організатор УНСоюзу Степан Гавриш, є запрошені члени Управ і делегати 29-ої Конвенції УНСоюзу, таких Відділів: 123, 144 та 280-го зі Скрентону, 185-го з Майфілду, 193-го з Тейлору, 311-го з Джесупу, 406 з Олифанту та 409-ий з Данемору, Па.

Чікаґо готується до українських днів

Чікаґо, Ілл. (ЛуК-а). — Починаючи від 1976 року, рік-річно українське Чікаґо та околиці весняною порою влаштовують ряд імпрез п.н. „Українські Дні в Чікаґо".

Уже почалися заходи до влаштування Українських Днів в цьому році. В кінці березня, від УККА, був створений Діловий комітет, який очолив Микола Яременко, і цей комітет займається підготовою програми Українських Днів.

Цьогорічне святкування Українських Днів, як і минулими роками, складатиметься із окремих, пов'язаних в цілість, частин. Святкування розпічнеться у п'ятницю, 1-го червня ц.р. Увечері в катедрі св. Отця Миколая українське духовенство відправить спільний Молебень у намірені українського народу. На другий день відбудеться фестивальна частина, в якій домінуватимуть виступи мистецьких самодіяльних одиниць, виставки українського мистецтва, продаж різних мистецьких експонатів тощо. В неділю, 3-го червня в авдиторії Лейн Технікал середньої школи відбудеться величавий концерт з участю відомих місцевих та позамісцевих виконавців. 9-го червня у престижевім Бісмарк готелі відбудеться Весняна Забава, на якій приграватимуть дві українські оркестри.

18-го червня в обідню пору, на подвір'ї Сивік Сентер у центрі міста, виступлять танцювальна група та музичний ансамбль. Того дня і на протязі наступних трьох днів у приміщеннях Сивік Сентер відбуватиметься українська мистецька виставка.

У минулому „Українські дні в Чікаґо" відбувалися з великим успіхом. Вони привертали до себе увагу наших чікаґських співмешканців, а серед української спільноти — підсилювали відчування нашої української. присутности в морі різнонаціональних меншин у нашому місті.

Грецькі і турецькі представники на Кипрі прямують до замирення

Нікосія, Кипр. — Представники грецької і турецької частини Кипру, з ініціятиви генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма, розпочали між собою переговори, які, як інформують пресові аґентства, можуть закінчитися успішно, враховуючи те, що обидві сторони не вели переговорів між собою на протязі останніх двох років. Сьогодні, після переговорів Вальдгайма з президентом Кипру Спиросом Кипріяну і лідером турецької меншости на Кипрі Рауфом Денкташем, преса пише навіть про відтягнення турецьких військових частин з Кипру і створення там коаліційного уряду.

Вальдгайм, виступаючи на пресовій конференції заявив кореспондентам, що обидва названі представники погодилися прийняти 10-пунктові передумови ОН і розпочати формальні розмови вже 15-го червня ц.р.

Кипріяну і Денкташ висловились дуже оптимістично про переговори і можливості замирення, хоч, на їхню думку, цілковита розв'язка кипрійського питання не буде легкою, бо існує дуже багато перешкод, які треба було б перед тим осунути. „Ми тепер наблизились до порозуміння в деяких справах, — заявив президент Кипріяну, — але до справжнього замирення ще дуже далеко".

Вашінґтон дуже задоволений, що представники грецької і турецької частини погодились на відновлення переговорів. Речники Державного департаменту заявили, що „ми вже від довшого часу заохочували обидві сторони до відновлення розмов". Державний департамент похвалив поставу кипрійців, а також заходи генерального секретаря ОН Курта Вальдгайма в тій справі.

Симон Петлюра

НАША СИЛА В ЄДНОСТІ...

(Із „Звернення до української еміґрації")

Не марнотратним, не яловим повинно бути життя і перебування нашої еміґрації поза межами Батьківщини, а повним глибокого змісту та пожиточних наслідків для рідного краю! Глибоке розуміння потреб нашого національно-державного руху і контактна соглаcована праця з тією роботою, що провадиться в Україні, — ось що головним чином буде ціхувати працю еміґрації за кордоном, коли вона захоче як слід виконати свій обов'язок перед рідним народом... Отже пріоритет державности над партійністю, загальнонаціональних інтересів над клясовими та груповими, партійними мусимо ми на еміґрації зрозуміти і відчувати як категоричний імператив, як одну з головних умовин нашого державного будівництва... Наша сила в єдності, а порука успіху наших змагань у державній слухняності... Хай же менше серед нас буде тих, про яких кажуть, що вони нічого не забули і нічому не навчились! Навпаки, нехай буде більше таких, що вчаться на помилках своїх і мають мужність визнати їх, щоб надалі їх уникати!

М. МАЛАНЮК

25 ТРАВНЯ 1926 РОКУ

Ще мить тому — весна і цвіт,
Чужинний май в співучім сонці
... І вже щось чорне криє світ —
І де ж ви, друзі, оборонці?

Наївний рух крилатих рук, —
Ні! Свисту куль не заперечить.
І тіло падає на брук,
І ось тріпочуть груди й плечі,

І очі гасить смертна мла...
Сім хижих куль — влучили в тіло:
Знялись над мертвим тілом крила
І дійсність легко поплила,

Як марний, як минулий вияв, —
Бо за повіками тремтів
Співучий степ, пшеничний спів,
Полтава, прапори і Київ.

Сенат проголосував 50-мільйонову військову дотацію Туреччині

Вашінґтон. — Хоча кілька днів раніше Сенатська комісія закордонних зв'язків вирішила, що Туреччина може одержати 50 мільйонів долюрів військової допомоги, але тільки у формі позички, то в вівторок, 22-го травня, цілий Сенат 64-ма голосами проти 32-ох проголосував, щоб згадана сума таки була призначена у формі дотації.

Прихильники надання Туреччині 50-мільйонової дотації вказували, що та країна, яка є членом Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), конечно потребує скріпити свою оборонну спроможність, а заразом і оборонну спроможність цілого НАТО, зокрема тому, що лежить в стратеґічно преважливій частині світу.

Сенатор Роберт Бирд із Західньої Вірджінії, лідер Демократичної більшости в Сенаті, поінформував, що з уваги на те, що Америка була наклала ембарґо на продаж Туреччині зброї, бо турецькі війська окупували частину Кипру, оборонна сила Туреччини дуже послабла. Він теж підкреслив, що військова дотація Анкарі повинна заохотити турецький уряд швидше полагодити суперечності з Грецією, теж членом НАТО, і розв'язати проблему Кипру.

Крім 50 мільйонів долярів у формі дотації, Туреччина також має одержати від ЗСА 400 мільйонів долярів кредиту на економічні та військові потреби.

Всі фонди для Туреччини охоплені додатком до загального законопроєкту, який стосується закордонної військової та економічної допомоги приязним до ЗСА державам. Цього року Сенат на ту допомогу вирішив призначити 4,4 більйона долярів і цей законопроєкт схвалено 69-ма голосами проти 21-го. Військову допомогу мали б одержати, між іншими, Ізраїль та Єгипет.

Законопроєкт щодо закордонної допомоги, включно з дотацією та кредитами Туреччині, тепер передано Спільній конгресовій комісії, яка має за завдання зліквідувати розбіжності між пропозиціями Сенату та Палати Репрезентантів.

Роберт МекНамера критикує „надмірні видатки на оборонні цілі"

Чікаґо. — Минулого вівтірка, 22-го травня, Роберт МекНамера, теперішній президент Світового Банку, а колишній секретар оборони за президентур Джона Ф. Кеннеді та Линдона Б. Джонсона, гостро скритикував теперішній уряд ЗСА за „надмірні видатки на оборонні цілі", бо, на думку МекНамери, такі видатки не скріпляють, а навпаки, послаблюють оборонну спроможність Америки, бо її противники тоді починають видавати на військові цілі ще більші суми.

МекНамера, який того дня одержував від дирекції Університету Чікаґо нагороду ім. Альберта Піка за „вклад у ділянку міжнародної співпраці", твердив, що надмірні видатки на військові потреби спричинюються до того, що населення країни не одержує належних фондів на різні потреби щоденного життя, наприклад, на медичну опіку, енерґетичні продукти, освіту, харчові продукти тощо.

Не зважаючи на те, що під час вручання йому нагороди МекНамера присвятив свою промову критиці „надмірних видатків на оборонні цілі", то біля будинків Університету Чікаґо відбулася бурхлива демонстрація, учасники якої протестували проти факту, що МекНамера одержав нагороду за „вклад в ділянку міжнародної співпраці", бо він же був секретарем оборони під час В'єтнамської війни, а демонстранти — це противники втручання Америки в ту війну. Демонстрація була така гучна і бурхлива, що поліція мусіла заарештувати понад 25 демонстрантів.

Москва і Пекін наближаються до переговорів

Гонг Конг. — Китайська Народна Республіка і Совєтський Союз наближаються до переговорів, метою яких є поправити відносини між цими двома комуністичними надпотугами, хоч, як твердять політичні спостеґігачі, немає покищо доказів на те, що ці переговори доведуть до основних змін у закордонній політиці обидвох країн. Немає сумніву, кажуть спостерігачі, що Китай і СССР бажають, ще перед кінцем реченця договору про 30-річну дружбу і співробітництво, підписати якийсь договір і знайти бодай тимчасові форми співпраці. Китай вже раніше висловив свою згоду на переговори з представниками СССР і 5-го травня ц. р. передав офіційну ноту в цій справі совєтському амбасадорові до Пекіну. Совєти позитивно відгукнулись, але жадна сторона в дипломатичних документах не визначувала ані дати, ані місця зустрічі.

Перший заступник прем'єр-міністра КНР Денг Гшіяопінг заявив у розмові з японськими дипломатами: „Ми повинні переговорювати і шукати розв'язки наболілих питань". Він однак підкреслив, що переговори не будуть успішними, якщо Совєтський Союз не відмовиться від геґемонізму і соціялімперіялізму.

Аналітики вважають, що китайське керівництво має дуже багато причин на те, щоб розпочати переговори з Москвою. Започаткована модернізація індустрії і сільського господарства опинилася під загрозою, а зменшення напруження на китайсько-совєтському кордоні, сповільнення праці військової індустрії, зменшення витрат на оборону тощо, радше допомогли б реалізації господарських плянів. Не

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА надіються на швидке поліпшення відносин з Іраном

Вашінґтон/Теґран. — Хоча Державний департамент у понеділок, 21 травня, подібно як Сенат минулого тижня, натаврував закриті суди в Ірані та розстріли Революційними Комітетами колишніх військовиків і членів уряду шаха Мохаммеда Різи Паглеві, то в той самий час висловив надію, що відносини між Іраном і ЗСА „якнайшвидше вияснються" і що Вашінґтон зможе вислати до Теґрану нового амбасадора Вілліяма Катлера.

Як раніше інформовано, протягом останніх кількох днів мусульманський провідник Аятолла Хомейні гостро критикував Сенат ЗСА, зокрема республіканського сенатора Джекоба Джавітса з Ню Йорку, за резолюцію проти розстрілів, називаючи резолюцію „відвертим втручанням у внутрішні справи Ірану". Іранське міністерство закордонних справ у неділю, 20-го травня, закликало уряд ЗСА покищо не висилати нового американського амбасадора.

Однак, уряд президента Джіммі Картера надіється, що відносини між ЗСА та Іраном скоро поліпшаться і вважає, що власне прибуття амбасадора Катлера до Теґрану приспішить той процес поліпшення зв'язків. Тому Вашінґтон досі не зареаґував надто гостро на напади з боку Аятолли Хомейні і звернувся до уряду прем'єр-міністра Меґді Базарґана в справі амбасадора Катлера.

У понеділок, 21-го травня, можна було запримітити „злагіднення становища іранського уряду", — твердив речник Державного департаменту, вказуючи, що хоча іранський міністер закордонних справ Ібраґім Язді знову назвав згадану резолюцію Сенату ЗСА „втручанням в іранські справи", то підкреслив, що уряд Ірану надіється, що „зв'язки між нашими двома країнами будуть приязні".

ЗАПИС ПРО ПРОЦЕС ВАСИЛЯ ОВСІЄНКА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід надійшов самвидавний запис про суд над учителем Василем Овсієнком, який відбувся 7-8 лютого 1979 року в м. Радомишль, Житомирської области. Овсієнка засудили на три роки ув'язнення за статтею 188-1 ч. 2 КК УРСР „спротив міліції.

Нижче подаємо уривки з цього документу.

„Судця — Коваленко, народні засідателі — Статкович, Кушніренко, прокурор — Л. Сітенко, адвокат — С. Мартиш.

Підсудного визнали винним і засудили на 3 роки позбавлення волі у виправно-трудовій колонії.. (нерозбірливо) режиму. (Максимальний строк за тією статтею 5 років).

Обвинувачення було сформоване в акті: „... спротивився міліції... лейтенантові Базленкові і капітанові Славінському... напав на капітана Славінського, зловив його за груди і вирвав два ґудзики з його плаща".

Речевим доказом служив плащ капітана Славінського з двома відірваними ґудзиками, і був доставлений 29 днів після початку слідства.

Із 7-ох свідків прокурора, 4 — працівники районного відділу внутрішніх справ. 1 — голова сільради. Деяких свідків припровадив якийсь чоловік у цивільному, який раніше фактично керував затримуванням людей на вулиці (Василя Овсієнка і двоє його гостей — О. Мешко й О. Орлову), опісля допитами в приміщенні сільради села Леніно, під час якого постав, буцім то, інцидент „спротиву міліції". Свідків привели щойно після „інциденту". Чоловіка в цивільному не викликали за свідка і його не було на суді.

„Свідок" Олексієнко, кочеґар сільради, свідчив, що бачив через вікно сільради як Овсієнко крутив ґудзика шинелі капітана Славінського.

Під час суду свідки плуталися у своїх свідченнях.

(Закінчення на стор. 4)

Еміґраційні полегші для жидів, обмеження для інших

Москва. — Пресові агентства і кореспонденти інформують, що значно збільшилась квота жидівських еміґрантів, які покидають Совєтський Союз і з цього дуже вдоволений Білий Дім, який навіть готовий вже надати для СССР право упривілейованої держави в торговельних справах. Однак ситуація для інших національних груп, включно з росіянами, які бажають покинути СССР, не покращала. Дисиденти, баптисти, пентекостаністи, чи п'ятидесятники та інші члени багатьох релігійних груп, які бажають еміґрувати на Захід, не одержують такої можливости і їхні прохання відхиляють еміґраційні бюра. Більше того, вони, з приводу бажання еміґрувати, переслідуються органами КҐБ і зазнають інших шикан від влади. Наприклад, виїзд надволзьких німців, які поселились у Росії ще у XУІІІ сторіччі за Катерини II, але тепер хотіли б виїхати до своєї батьківщини, цілковито припинений і всякі старання, які розпочалися ще в 1976 році та знайшли повну піддержку західньонімецького уряду і самого канцлера Гельмута Шмідта, не знайшли позитивної розв'язки. Чистокровні росіяни також рідко одержують право на виїзд, хібащо вони споріднені з жидами.

Як відомо, З'єднані Стейти Америки домагалися від Москви збільшення квоти жидівської еміґрації в заміну за торговельні полегші для СССР. Це бажання Державного департаменту підтримала сильна жидівська група в ЗСА, яка різними способами намагалася звернути увагу американців на положення жидів в Совєтському Союзі і домогтися їхнього виїзду, принаймні для тих, які бажають

(Закінчення на стор. 3)

Виставка присвячена „радянському способу життя"

Київ. — Аж дві такі поважні... діючі сили, як Колеґія Міністерства культури УССР і президія правління Спілки художників України винесли постанову, щоб у листопаді цього року провести, мовляв, мистецьку виставку „Наш радянський спосіб життя". „У творах, які будуть на виставці, — інформує київська „Культура і життя", — знайдуть втілення найважливіші духовні риси радянської людини: беззавітна відданість справі комунізму, працелюбність, колективізм, полум'яний патріотизм, інтернаціоналізм." Крім виставки, яка відбудеться в Києві, відбуватимуться і обласні виставки, завданням яких є „охопити всю повноту життя і звершень соціялістичного суспільства, розкрити керівну і спрямовуючу роль Комуністичної партії у боротьбі за побудову комунізму в нашій країні", — пише „Культура і життя".

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДОПОВІДЬ МҐР СЛАВИ СТЕЦЬКО

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 26-го травня в 7-ій годині вечора у великій залі Дому Організації Українського Визвольного Фронту при 136 2-га евеню тут відбудеться заходами Метрополітального Відділу Американських Прихильників АБН доповідь мґр Слави Стецько на тему: „Україна на останній світовій антикомуністичній конференції в квітні 1979 р.". Мґр Слава Стецько є провідним членом ОУВФ, редактором журналу „АБН Кореспонденц", керівником бюра Центрального Комітету АБН, співробітником багатьох націоналістичних видань та відомою політичною діячкою. Організатори надіються на численну участь громадянства.

ПРОДОВЖЕНО ВИСТАВКУ ІВАННИ МАРАЗ-ПЕТРОВСЬКОЇ

Ню Йорк, Н.Й. — Виставку весільних вінків, головних уборів і ґаптів Іванни Мараз-Петровської, яка розпочалась тут в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79 вул., 13-го травня ц.р., продовжено до 31-го травня. Інститут відкритий кожного дня, крім понеділків, від год. 2-5 по полудні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65є міс. За кожну зміну адреси — 25є. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У рік Симона Петлюри

Цього року в травні припадає 100-річчя народження великого сина України — Симона Петлюри (10 травня 1879). Тому цей рік проголошено його роком. У травні припадає також і річниця його трагічної смерти (25 травня 1926 року). Відзначаючи ці роковини, українські громади у вільному світі пригадують велич постаті, прямолінійність характеру, політичні здібності й заслуги Головного Отамана. Для українців Симон Петлюра ще за життя став символом боротьби свого народу за самостійну державу і з цієї причини вороги цієї самостійности його вбили і при тому оплюгавили.

Але якраз із цієї причини аналіза постаті Симона Петлюри може бути повною й об'єктивною лише тоді, коли її робити одночасно під двома аспектами: особистим і національним. Петлюра — як людина, публіцист, організатор війська, командарм і політик, і Петлюра — як фактор в історії України. У першому випадку маємо до діла з людиною, що діяла, працювала, боролася, мала успіхи й невдачі, і яка мала право помилятися. У другому — це дух і спадщина Петлюри, його місце в історії України. Ненарушимість й велич його місця в історії не узалежнені від інтерпретації прихильників чи неприхильників та ворогів. По суті Петлюра — як фактор в історії України — має вже незмінне й постійно діюче місце, так як його має його великий попередник Іван Мазепа та інші керівники змагань українського народу до волі, як наприклад, Євген Коновалець, Андрій Мельник, і Степан Бандера.

Ставлення загалу громади, її опініотворчих кіл до великих постатей в історії народу, без огляду на їх політичну приналежність, є показниками політичної й державницької зрілости даного народу. Немає людей непомильних, але на терезах розсудку історії завжди переважає позитивно діюча спадщина, ця спадщина, яка освічує шлях і мобілізує нарід до дальшої боротьби за кращу долю нації, за її самостійність, за свободу, за права людини й народу.

Складається так, що історія завжди пов'язувала тих, що продовжували боротьбу за волю й незалежність України з чільними керівниками цієї боротьби. Про це рішають не ці постаті, а обставини, серед яких вони діяли й успіхи, які вони мали в цій боротьбі. Це відноситься до означень ,,мазепинець", ,,петлюрівець", ,,бандерівець", якими називала і називає Москва усіх тих, що обороняють ідею української незалежної держави, ідею України, вирваної зі смертельних обіймів східного північного сусіда, який поневолення українського народу називає волею, а висмоктування його животворчої сили — допомогою.

Українська нація виявила після смерти Симона Петлюри високий рівень політичної зрілости, коли навіть ті широкі кола, зокрема молодого покоління, які ставилися вороже до Петлюри через Варшавський договір, остаточно погодилися з його місцем в історії визвольної боротьби і прийняли його спадщину і обороняють його честь, паплюжену періодично неприхильними силами, хоч не всі погоджувалися з деякими аспектами боротьби, чи дипломатичними кроками Петлюри.

Бо в дійсності йдеться про те, щоб при допомозі боєвої і політичної загальноукраїнської спадщини визначних постатей визвольної боротьби — від Мазепи, через Петлюру, до Шухевича-Чупринки і Бандери — об'єднувати народ, активізувати люд, підсилювати ентузіязм до боротьби, без якої немає життя для нації, — без огляду на політичні розбіжності, бо всі вони боролися за здійснення цієї самої цілі і заплатили життям за ідеали, за які змагається українська нація.

Євген В. Федоренко

СИМОН ПЕТЛЮРА — ВЕЛИКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МУЖ

(У сторіччя з дня народження)

Шістдесят один рік тому сталася величезного значення історична подія: в огні Національної Революції відродився український народ та сформувалася модерна українська держава.

У цю величаву добу української новітньої історії з'явилася людина, що стала творцем, організатором і керівником історичних подій.

Історія стверджує, що якраз велика доба і вилонює з народу великих людей, здібних творити велику історію.

Немає сумніву, що в 1917-20 роках в Україні такою особою був Симон Петлюра, чиїм ім'ям і названа ця доба. Доба Петлюри.

Ми немаємо наміру докладно хfamaтеризувати Симона Петлюру, особливо на тлі тогочасних суспільних і політичних відносин. Одне з певністю повинні ствердити: його високу ідейність. Єдина ідея присвічувала йому все життя, і ця ідея була: служіння своєму народові. Він був непохитним державником-самостійником, великим державним діячем, просто фанатиком своєї народности.

Генерал В. Сінклер у своїх спогадах пише: ,,...він був великий український патріот, такий, яких кожна нація виховує лише одиницями, фанатик щодо самостійности України. Всі, хто хоч один раз розмовляв з С. Петлюрою, той відразу бачив непохитну його твердість у цьому питанні, а це спричинилося до того, що ідея самостійности УНР органічно зв'язалася з іменем Петлюри".

Ще перед революцією 1917 року, академік Ф. Корш, росіянин, сказав українцям таке: ,,Українці самі не знають, кого вони мають серед себе... Він з породи вождів, людина з того тіста, що колись у старовину закладали династії, а в наш демократичний час стають національними героями".

Француз Жан Пелісьє, директор національностей при міністерстві закордонних справ, який знав С. Петлюту це в Києві, назвав його українським Гарібальді.

Якраз в огні Національної Революції, Симон Петлюра був покликаний своїм народом, щоб спрямувати всенародній змаг в одно державне русло та розумно використати цю історичну хвилю. Він добре розумів зовнішню складну міжнародну ситуацію і внутрішній психологічний зміст соціяльного процесу в Україні.

Це розумне спрямування подій в 1917-20 роках, в порівнянні з культурницьким характером визвольного руху в першому десятиріччі нашого віку, були справді великими й імпозантними. Шлях цього державницького руху проходив від культурної автономії, про яку мріяло покоління початку XX сторіччя, до державної автономії, а потім до самостійности і соборности, від півфеодального ладу до значної перебудови народного господарства, від царського самовладства до парляментарної демократії, від культурного занепаду до інтенсивного розвитку науково-го, літературного і культурного життя, що пульсувало в революційних роках.

Шлях нової української історії цим розпочався, а не скінчився. Українська історія рухається якраз цим шляхом, початим у періоді революційної боротьби 1917-20 років. Над українським народом невгасимо присвічує ідея свободи, ідея справедливости й свобідної власної держави.

Симон Петлюра став прапором української незалежности і державности, тому ми подаємо найголовніші ідеї Петлюри, які являються всенаціональним дороговказом для майбутнього і для сучасних борців за українську державність.

С. Петлюра — це великий державний муж, непохитний самостійник, який стояв за необмежені суверенні права української держави.

,,В Українську державність, — пише Петлюра, — ми віруємо, українську державність ми ісповідуємо, в її неминучості ми переконані. Для нас вона є до певної міри живою реальністю, бо ідею її ми носимо в серці, бо її духом, потребами овіяне все життя. Ми занадто живо відчуваємо цей дух боротьби, щоб перейти до порядку дня над засобами, найдоцільнішими для успішного її закінчення; ми занадто шануємо ціну крови, яку пролили незабутні і яка без перестанку до наших днів ллється на Україні, щоб не схилитися перед їхніми могилами й не додержати тих заповітів, що їх вони перед смертю або фактом самої смерти — найбільшої жертви для вітчизни переказали нам".

С. Петлюра заповів українцям зберігати у своїх серцях живу реальність української державности та що традиція української державности невмируща, бо вона вічно живе й буде жити, аж поки не втілиться в реальну дійсність.

С. Петлюра постійно твердив, що найнебезпечнішим ворогом України є Москва. Його гасло ,,чолом до півночі" не потребує доводів, бож сьогодні московські великодержавники нищать, як і нищили раніше, українську культуру, мову й народ.

Він був безкомпромісовим сторонником опертя на власні сили, на власну армію. Петлюра взяв на себе тягар військового проводу з

(Закінчення на стор. 3)

Валентин Сім'янцев

СИМОН ПЕТЛЮРА

Характер людини творять прикмети, успадковані від предків і набуті за життя в родині, в школі, в праці і в усьому тому, що творить наші будні й свята.

Наведені нижче факти з життя Симона Васильовича Петлюри так ніби наперед готували його до чогось небуденного, до того, що сталося пізніше.

Народився Симон Петлюра в небагатій родині, в середовищі, з якого вийшла й виходить воююча Україна, — ота маса, якою йому прийшлося керувати. Отже, був він плоть від плоті і кров від крови син свого народу, і через те йому народ, а народові його так легко було розуміти.

Учився С. В. Петлюра спочатку в духовній школі, а потім в духовній семінарії, що підготовляли до священного стану. Це не випадково батьки Симона Васильовича віддали його до школи, звідки виходили священики: за твердженням близького родича, в його родині були і ченці, і священики.

Що могла дати й давала наука в духовній школі? — Прищеплювала поняття вищого порядку — обов'язки душпастиря: бо він дає Святі Дари, він сповідає і розгрішує. Це не могло не відбиватися на психіці Петлюри. Вивчення Святого Письма і Біблії, що на них виховувалися та виховуються народи, що на них будують свої моральні засади, мусіло дати Петлюрі розуміння основ творення і розпаду народів і держав у минулому, сучасному й будучому, і то — в найширшому мірилі.

Уже в шкільні роки Симон Петлюра виявляє організаційний хист, бере участь у політичному житті семінаристів і організує таємний український гурток. У зв'язку з цим з останньої кляси семінарії С. Петлюру звільняють, як тоді казали, ,,з вовчим білетом", тобто без права вчитися в будь-якій школі на терені Російської імперії. Сталося це 1901 р., на 22-му році його життя. Подія на ті часи — трагічна. Але чи ця подія на Симона Васильовича вплинула від'ємно? Ні! Це було його перше бойове хрещення; це вперше життя категорично зажадало від нього стати туди чи сюди: на стежку обивателя — піти по лінії найменшого опору, чи на шлях тяжкий, невідомий, непевний, безумовно твердий, тернистий.

Напевно не обійшлося тут без вагання. Та, згадуючи слова Христа: ,,Покинь батька свого і матір свою...", він не відступився від своєї віри, не пішов на компроміс з власним сумлінням. І на запит ректора семінарії, чи хоче покаятися і чи пообіцяє надалі виправити свою поведінку, хоч би з огляду на бідних, старих батьків, він відповів: ,,Ідеї дорожчі за родинні відносини". Спокуса була велика, а перемога дорога...

Дальший шлях у головних етапах накреслюється так:

Доля веде С. В. Петлюру на Кубань, де знайомиться він з проф. Щербиною і працює під його керівництвом над архівом Великого Війська Кубанського. Ця праця захопила Симона Петлюру, і там, над аркушами пожовклого паперу, свідками минулої слави і великої кривди, заподіяної Україні, виковується й гартується його серце. Людина росте. Душа тремтить і рветься до чину. Участь в українських політичних партіях привчає Петлюру до керівництва, а разом із тим відкриває йому очі на забріханість товаришів з російської частини соціял-демократичної партії. Пізнається ворог. Є можливість вивчати і пізнати марксизм не тільки ззовні, але й знутра.

У той же час працює С. В. Петлюра як редактор, відвідує Галичину, живе якийсь час в Петербурзі, а потім переїздить до Москви. Все це давало йому можливість пізнавати ближче майбутніх співробітників; належно оцінювати ситуацію, творити перспективи на майбутнє і стати, хоч ще не визнаною, але не новою людиною на нашому політичному Олімпі. Одна тільки журналістична праця — дописування до існуючої тоді преси — має такий реєстр. ,,Літературно-Науковий Вістник", ,,Вістник Козачих Військ", ,,Записки Наук. Т-ва ім. Тараса Шевченка", ,,Вільна Україна", ,,Слово", ,,Рада", ,,Україна", і редагування журналу ,,Украинская Жизнь", що видавався російською мовою для ознайомлення росіян з українською культурою.

Отак доля керувала життям і готувала нового месника за великі кривди народу, все більше і більше озброюючи його, вивіновуючи всім потрібним.

Були люди, що вже тоді вбачали в Петлюрі того, чим він став пізніше. Цікаві твердження, що вийшли хоч і від приятеля України, а все ж таки не від українця. Академік Корш сказав про С. В. Петлюру: ,,Він з породи вождів, людина з того тіста, що колись у старовину закладали династії, а в наш демократичний час стають національними героями".

Вибухла революція. Історія покликала народи Російської імперії складати іспит. До такого іспиту стала Україна. ,,В огні її, окрадену, збудили", як пророкував Т. Шевченко. Революція шукає людей чину. Українська революція знайшла таку людину: нею став Симон Петлюра.

Симон Васильович почав свою революційну дорогу там, де було найбільше небезпечно: у війську з рушницею в руках. Як це достойно

(Закінчення на стор. 3)

Олександер Дражньовський

ЯК НИЩИТЬСЯ ДЖЕРЕЛА ДО НАШОЇ ІСТОРІЇ

[2]

Потвердження цього значення знаходимо теж у працях акад. Васілєвского, антинорманіста, який твердив, що ,,варягом" міг стати навіть русич, що вступав у княже наємне військо. Літопис вживає в цьому місці ,,варяги" на означення ,,чужинці", що виразно видно з контексту.

Він вичисляє різні народи на півночі і над Варянським (чужим) морем — і продовжує: ,,Ляхове же й Пруси и Чюдь присідять к морю Варяскому. По сему же морю сідять варязи (я вживаю малої букви так, як повинно бути. — О.Д.) сімо к востоку до преділа Симона (арабів), по тому же морю сідять к западу до землі Агаляньски и до Воложьски (Англії й Італії) Афетово коліно и то варязи: Свеи, Урмане, Ґоти, Русь, Агляни, Галичани, Волохове, Римляни, Ньмци, Корлязи, Венедици, Фряговьи и прочии..." (Іпатський літопис, Петерфбурґ, 1871, ст. 2).

У цей спосіб, якщо правильно переписано, видно виразно, що він має на увазі чужинців на схід від Балтику аж до арабів і чужинців на захід, який вичисляє, і то в зовсім добрім порядку: шведи, нормандці, ґоти (в Ґотляндії), русь (рутені над Роданом, у Франконії), англійці, галичани (в Ґаліції-Еспанія) волохи — римляни" і т.д.

Розміщення тих народів він мусів знати досить добре, а вкінці було б абсурдом вичисляти русів і галичан між англійцями й італійцями. Але російські видавці передрукували тих варягів з великої букви й додали їх. як новий нарід, поміщуючи теж фальшиво знак розділу ,,:" (дві крапики) перед варягами, замість після них. Це дуже важний момент і він спричинив ціле наступне непорозуміння і фальшиву інтерпретацію т.зв. ,,норманської теорії". Її остаточно збив акад. Васілєвський, даючи властиве пояснення слова ,,варяги". Проф. Грушевський згадує його, як завзятого антинорманіста, але цього його арґументу не подає.

Але норманісти послуговуються іншим цитатом з початкового літопису (Іпатський, стор. 11), де пишеться так: ,,Йдоша за море к варягом к Руси — сице бо звахуть ся ти варяги Русь, яко се друзии зовутся Свее, друзии же Урмани, Аньгляне, инии Готе, — тако и си"...(цитую варяги з малої букви).

Цей цитат, окремо, може дійсно викликати різне зрозуміння. Він фактично є в літописі скороченим повторенням першого-головного місця про розміщення варягів - чужинців. Його вживають норманісти, не згадуючи про перше, і це уможливлює їм ,,логічну арґументацію". Наші історики вживають теж виключно цього цитату. Проф. Ю. Шелухин наводить і пояснює подібно розміщення русів- рутенів у Ґаллії — Кельтії (гл. Ю. Ш. ,,Кельтське походження Русі" Прага, 1929).

Норманісти впровадили теж додаткову фальсифікацію значення слова ,,руси", яке ніби означало по фінськи ,,руотсі". Насправді по фінськи русич (однина) звучало ,,руотсілайнен", а ,,руси" — ,,руотсілайзед". Обидва терміни далекі від дещо зближеного ,,руотсі", яке залишилося як ,,скорочене" у дискусіях і так його повторяють і досі (в тому і наші історики).

Але проблема Русі — норманської, антинорманської, причорноморської чи іншої є зовсім не найважніша для нашої історії. Навпаки, коли проаналізувати деякі фрази тих загорілих (а рівночасно виразно абсурдних) дискусій і боротьби, то деколи виглядає, що це було штучно підсилюване і перебільшене. І насувається логічне підозріння, що це було зроблене з метою, щоби відтягнути уваґу істориків від тодішньої іншої небезпеки: почали говорити Скитські могили своїми скарбами.

Скитська проблема

Після перших найбільших і найкращих знахідок золотих скарбів, що стали сензацією в цілому світі, почалися теж міжнародні джерельні досліджування історії Скитії, якої територія сягала від Індії по Атлянтійський океан. Центром Скитії була Україна (,,Ґерроізі Есхата" в Геродота), де були найбільші могили ,,Царських Скитів" (бо в поодиноких скитських королівствах на цілому просторі експанзії в Азії і Европі скитські володарі вживали тільки титулів королів). Російські історики зразу збагнули, що коли б виявилася правда про велич і потугу найбільшої імперії старовини Скитії, то тоді всі норманські й антинорманські теорії не мали б значення, або вклазували б на маловажну проблему одної з фаз, чи може на початок занепаду скитської нації, найстаршої на землі (як доказують джерела) коли то під напором кельтських племен зі заходу (між ними й рутенів знад Родану) була витиснена остання скитська династія (Аскальдовичів ?), а на їх місце прийшли Рюриковичі (,,зі всім родом своїм").

Російські історики зрозуміли небезпеку й спрямували всі свої зусилля, щоби цьому запобігти. І їм це вдалося. Думка, яку вони висунули про скитів, як про кочовиків- номадів, залишилася у нас і досі. Час

(Закінчення на стор. 3)

Ганна Черінь

ЧОТИРИ СТОЛИЦІ

[7]

Після перекуски ідемо до Ватикану. Це — найменша в світі країна (108 акрів) з найбагатшими в світі музеями. Ватикан оточений такими мурами, що аж неприємно, бо це становить огорожу між людьми й тими, що проповідують любов і згоду. Але історія Ватикану повна воєн і ворожнечі, мури споруджені в ті часи, коли кожне місто було водночас і фортецею. Ватикан має свій уряд, свою пошту й марки — що за бизнес із ними! — а також армію з 300 вояків та 81 швайцарських охоронців (місцевим папи не довіряли). Переїжджаємо міст через Тибр — а мостів тих аж 24, з них чотири збудовано ще за часів Римської імперії, й дотепер вони вживаються. Паркуємо перед площею св. Петра й пішки йдемо до Базиліки. Тут нещодавно відбувалась інавгурація Папи Івана Павла II, і ще не поприбирали стільців для публіки. Якби знали, що буде далі, то можна було б ще на два тижні стільці залишити... На даху Сікстинської Каплиці ще стоїть труба, через яку пускали білий і чорний дим, і баламутили людей помилками. А скоро ту трубу приймуть, бо її встановляюють тільки під час виборів Папи. Також могли б не знімати, якби зняття...

Ось і церква св. Петра, шедевр праці кількох найславніших малярів і архітектів: Рафаеля, Мікельанджельо, Берніні. Всі ікони й прикраси — мозаїчні, з природних, нефарбованих камінців. Збудовано на гроші, здобуті продажем індульгенцій...

— Шкода, що тепер не продають, — завважив мій чоловік. — Я б тут міг безгрішним стати.

— ,,Безгрішний" має два значення: ,,без гріха" й ,,без гроша".

— Одне й друге підходить...

— Тобі й індульґенції не продали б. Хай краще гроші лишаться в кишені, а ти — молись.

Мікельанджельо, архітект цього храму, спершу його запроєктував у формі грецького хреста, а потім плян змінено в формі хреста латинського. Але не дочекався Мікельанджельо до завершення свого твору, помер, і де ля Порта добудував баню. Дивно, що Царські Ворота в цій церкві внизу, гейби в підвалі. Тут же, в церкві, поховані Папи, деякі забальзамовані, а інші в криптах. Чудові вікна: Святий Дух — голуб ніби злітає, коли в вікно сяє сонце. А найкраща прикраса храму — це таки ,,Пієта" Мікельанджельо, що побувала вже на ґастролях в Америці, а тепер її знов бачимо тут, на жаль, під непроникливим склом, після нападу вандала. Звичайно, реставрації не помітно, і сам її творець не впізнав би шкоди. Ще більше: я думаю, що коли б і зовсім знищили ,,Пієту", її можна було б відтворити, бо такі майстрі знайдуться. Але ніхто не створив би її без зразка: ознака генія — ориґінальність, неповторність, першість. До речі, є ще кілька інших ,,пієт", подібних до цієї, що вважаються також Мікельанджельовими, але тільки ця має на собі його підпис. Може, інші ,,пієти" — імітації?

Ватиканські музеї несила всі оглянути. Краса й велич творів,зібраних у численних залях, засліплює, приголомшує. Ось кімната самих ґобленів, за малюнками Рафаеля. Шкода, що вони блідnуть. Входимо в залю Собєського, де виставлена величезна картина Матейка ,,Собєський під Віднем" 1683, з девізом: ,,Ми приходимо, ми бачимо, а Бог перемагає". Нам не сподобалось, як на картині зображені козаки, але автора нема в живих, то й ніяк посперечатись. Одна заля називалась ,,Музей Профано", але це не означало ,,профанів", а музей поганського мистецтва. О, а ,,поганське" хіба справедливе позначення? Особливо, коли вся християнська культура на ,,поганській" базована... В залі картин Рафаеля ми сіли на лави й спочиваючи досить довго милувались та слухали пояснення на звукозаписі (така досить незґрабна поліняка, що ми носили з залі в залю та прикладали до вуха). Ото потім ми з нею мали мороку! Виходячи з музеїв, хотіли її здати, як належиться, а ніхто не хоче її приймати. Кудись посилають (може, й до біса), по-італійськи не розуміємо. Хоч бери та вкради ту слухавку! Ми вийшли надвір і поклали слухавку на скульптурній колонці, може її хтось потім знайшов.

Лишається преславна Сікстинська Каплиця, де проходять вибори Пап. Завдяки телевізійним передачам, що поволі проникають і в ,,святая святих", ми мали нагоду бачити цю церкву вже кілька разів, але ступити туди власними ногами — це щось інше. І знов розчарування. Бо коли камера любовно спиняється на кожнім деталі, показує окремо кожну складову частину фресок Мікельанджельо, вони справляють гарне, естетичне враження. А коли ви стоїте в каплиці й намагаєтесь охопити оком і розумом це нагромадження сюжетів і образів, починає крутитися голова. Я завжди була проти пересади в мистецтві, та й узагалі в житті, і вважаю що й у Сікстинській каплиці надто багато нагромадження. Може, в старі часи, коли не було кіна й телевізора, та й книг не дуже, малюнки на стінах були свого роду енциклопедією... Але й тепер нові церкви українці розцяцьковують так, що й муха не знайшла б місця сісти. А в наш час реклямної строкатости й крикливих фарб добре було б відпочити душею в просторій, чистій церкві-залі з незамазаними стінами...

Іще одне: нас попередили,щоб дами йдучи до Ватикану, вдягалися пристійно: ніяких міні-спідничок,голих рук або сенсаційних декольте,а по можливості — не штани,а спідниці, як можна нижче колін.Добре, всі послухались.

Нарешті, зайшли до Ватиканської крамниці. Тут бизнес кипить! Різні реліквії, особливо медалі нового Папи Івана-Павла II,продаються за дуже добрі ціни.При Ватикані є славна школа мозаїки, й чудові картини виставлені в крамниці на подив туристів. Але купити годі: ціна багато вища від стандартів наших українських малярів, а вони досить високі (стандарти, не мистці).

Острів Капрі... Коцюбинський...

Якби ми хотіли ,,свиснути" на Капрі самі, не впоралися би. З Риму треба їхати на Неаполь, повз Помпеї, там сідати на корабель і плисти кілька годин. За один день (а це все, що нам лишилось) навіть туди й назад не встигнеш. Але для того й є тури, щоб неможливе зробити можливим. Рано-вранці вже чекає наш вигідний охолоджений автобус. Їдемо через оливкові сади, мальовничі краєвиди, що просяться на полотно. В Неаполі робимо запинку. За ті 10 хвилин можна було б й прицінитися в крамничці та дещо купити. Все дороге, аж за пальці щипає, особливо цукерки. Але з коржиками справа краща, і я пачечку купила. Касирка мала мені видати тридцять лір, а таких монет тут не вживають: ліри рахують сотнями й тисячами. Замість тридцяти лір, я отримала твердий цукерок, який тримаю тепер на показ. Неаполь увесь оточений горами, серед якжх і сумної слави Везувій.Земля розорана після зібраного врожаю, але людей на полі не видно, і худоби мало. Виноград посаджений між деревами, й дерева підтримують виноград, як матері кволих дітей. Виглядає, ніби всі вони тримаються за руки.

У південній Італії найкращі краєвиди й найбідніші люди. Над морем біліють багаті вілли, що належать інтернаціональній сметанці, а при самій автостраді стоять злиденні халупи, навіть так звані ,,вулики" без вікон, без дверей. Добре, що це теплий край, то можна якось прожити. Скрізь сушиться білизна і, треба сказати, досить чиста — може, палюче сонце її так вибілює... Білизну вибілює, шкіру смажить...

Моторовий човен швидко мчить нас на Капрі. Море співуче, спокійне, але човен хитає, так що я ледве витримала — але таки витримала. Начитавшись Коцюбинського, я уявляла, що в цім раю пахнуть капріолі й висять жовті стиглі цитрини. Ні одного, ні другого не бачила, хоч і шукала, але бачила авта, ресторани, крамнички подарунків і багато-багато ,,бизнесу". Ще за римських часів тут відпочивали багачі, а тепер тут мають дачі Джеклин Онассіс, Софія Лорен, Джіна Льольобріджіда. Вулички ж вузесенькі, а наш автобус жене нагору, як скажений, тішачись вереском наших дам. Вивіз нас на Анакапрі, вершок цього острова (1,000 стіп над морем), де вже на нас чекав смачний полудник. З відкритої тераси бачимо в далечині Соренто — яка співуча назва! Очі жадібно фотографують, душа вже не не вміщає знімків!

Кельнер (вони тут всі взоруються на Рудольфа Валентіно) приносить макарони з томатом, потім досить смачну рибу, морозиво. За страви платить екскурсія, а за напитки — ми самі. Пляшка мінеральної води, склянка ,,капучіно"-кави — разом 5 долярів.

[Продовження буде]

ЯК НИЩИТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 2)

побуту скитів в Україні визначили між 8 а 3-им стол. до Хр., хоч джерельні і археологічні дані доказують, що вони були від непам'ятних часів (автохтони), а грецькі джерела згадують про могучих і дуже чисельних скитів ще до 15 ст.

Крім одної фрази в Діодора Сицилійського (яка відноситься до дуже давних часів і подій за Доном) нема жадної згадки про якесь винищення скитів сарматами. Натомість є певні дані, що наступила тільки зміна назви Скитії на Сарматію. На початку християнської ери наступила друга зміна назви скитів на ґети, або ґоти. На це є десятки доказів в грецьких авторів, таких як Евзевій, Філосторгій, Дексип, Сократ, Созомен, Зосим, Евнаній, Капітолін, але передусім Прокопій Кесарійський. Це саме відноситься до антів. То був політичний рух об'єднання серед ґотів, які поділилися тоді на остроґотів (східняків) і візиґотів (західняків). „Анти" була назва в пам'ять скитського царя Атея — Антея — найбільшого об'єднувача Скитії в 4 ст. дс Хр. Жадної німецької експанзії над Чорним морем в той час не було. Німці вкрали цю історію щойно в 18-19 ст., про цю писав німецький історик К. Мілленгоф (19 ст.). Сучасний історик Р. Гахманн також доказує, що висадка зі Скандинавії і перехід через Польщу ґотів це необґрунтований „топос", який подав Йордан, і пропонує цю проблему якнайскорше зревідувати.

І російські й совєтські історики радше свідомо віддали цю історію німцям, бо коли б „малороси" довідалися, що в них була така славна історія, то тоді всі виводи про спільне походження з „сєвера", про чорноморську Прарусь зійшли б на ніщо.

Але ґотська історія — це тільки частина історії Скитії. Є ще інший аспект цього питання. Колись писалося про скитську мову як найстаршу европейську мову. В 1812 році впроваджено термін „індоевропейська мова, культура і раса". Це абсурдний термін, що не має логіки і нічого не означає. Жадних „індійців" в Европі не було, а европейцями, що завоювали були колись Індію були тільки скити. В Індії ніхто не вживає терміну „індоевропейці", але „індо-арійці". Санскрит не був індійського походження, він не належав до жадної зі 145 індійський мов. Це — скитська мова. Нею написані книги „Веди" та інші твори. Скити називали себе в Індії і в територіях на північ від Персії „аріями", що означало „шляхотного походження", „святі". Через те й осталася опінія в старовині, що скити це найчесніший і найсправедливіший нарід у світі, що повторяється в багатьох грецьких джерелах.

В пограбованні скитської культури й історії були теж зацікавлені німці. Вони створили новий термін „індогерманська мова, культура й раса" — тільки на базі того, що присвоїли собі Біблію Ульфілі, яка насправді була скитською-ґотською. Німці ввели теж фальшивий термін „арійці" — як расове поняття і збезчестили його своїм поступованням. „Арії" в поясненнях скитів не означало раси, а, як сказано, „шляхотне походження" — в значенні святости — вищої культури.

Скити були автохтонами нашої Батьківщини: Їх ніхто не знищив. Скити — це ми. Кочовиками була тільки одна суспільна верства, що випасала худобу в чорноморських степах для господарських і воєнних потреб цілої нації. Експанзії і рейди скитів до Азії і Европи джерельно засвідчені. Серцем Скитів була Україна, де панували Царські скити і де їх поховано. Їхні могили це містерія — еніґма України, які осталися як Земляні Великі Печаті — Заповіти, що свідчать від тисячеліть про нашу землю — Україну.

СИМОН ПЕТЛЮРА ...

(Закінчення зі стор. 2)

обов'язком ясного розуміння ролі та значення армії для держави.

„Справа перемоги, — каже Петлюра, — нашої над ворогом — є справою цілої нації й армії, як частини її, зокрема". Він намагався створити зразкову армію, на яку міг би опертися провід і народ у своїх державних стремліннях.

С. Петлюра закликав до всенаціонального об'єднання, до загальної співпраці для добра українського народу.

„Справа здобуття Української держави, — пише С. Петлюра, — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси її чи партії"... А далі: „Отже, пріоритет державности над партійністю, загально-національних інтересів над клясовими та груповими, партійними мусимо ми, на еміграції, зрозуміти й відчути, як категоричний імператив, як одну з головних умов нашого державного будівництва"...

С. Петлюра був сторонником демократичного устрою в державі, тобто сторонником такого політичного ладу в державі, коли владою керує народ через своїх вільно обраних представників „делегатів народу". Тому він уважав, що треба боротися на засадах народоправства за національно-державне й соціяльне визволення.

Він був також прихильником активної збройної й революційної боротьби з ворогом, бо „єдиною боротьбою, упертою й безкомпромісівою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе і бореться за своє право, за свою свободу й державну незалежність".

С. Петлюра виявив величезний організаційний та політично-державний талант: чи це було в редакторській ділянці, чи в земстві, чи в уряді, чи у війську, чи в міжнародній політиці. Хоч в 1917 році С. Петлюра не був так широко відомий українському громадянству як, наприклад, М. Грушевський і В. Винниченко, проте він з притаманною йому працьовитістю й державною слухняністю здобував величезну повагу й довір'я серед усіх прошарків українського громадянства.

Можна б було наводити безконечні свідчення визначних чужинецьких й українських діячів того часу про особу й колосальні заслуги С. Петлюри, але наведемо одне свідчення про Петлюру — дипломата. Проф. О. Шульгин у своїх спогадах так характеризує С. Петлюру: „... чи не найбільше виріс він саме як керівник закордонної політики, як діяч европейського, міжнародного маштабу".

Досягнення цієї доби, доби Петлюри, можна коротко окреслити словами самого ж С. Петлюри, взяті з його промови, яку він виголосив в один із найтяжчих моментів, 26 листопада 1919 р., після залишення Києва.

„Чи ми своєю боротьбою здобули для України щонебудь? Так, наша боротьба в історії українського народу буде записана золотими буквами. Ми виступили на арену історії тоді, коли весь світ не знав, що таке Україна. ніхто не хотів визнати, як самостійну державу, ніхто не вважав нашого народу за окрему націю. Єдиною боротьбою, упертою й безкомпромісовою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе й бореться за своє право, за свою свободу й державну незалежність. Ті, що легковажили наш рух, тепер побачили, що ми така сила, якої не можна не брати на увагу. Самі російські большевики словами Леніна заявляють, що тільки через боротьбу з Україною большевизм не дійшов до Західньої Европи. Признаймося без гордощів і без зайвої скромности, що за час двохлітньої нашої боротьби ми створили українську націю, яка й надалі активно боротиметься за свої права, за право самостійно й ні від кого незалежно порядкувати на своїй землі".

За ці ідеали боровся і за них в 1926 році був підступно вбитий С. Петлюра. У свідомості українського народу ім'я Петлюри і ті його ідеали втілюються в незламну волю до здобуття своєї держави: Петлюра є персоніфікацією незакінченого героїчного періоду визвольної боротьби українського народу.

Після підступного вбивства С. Петлюри жорстока сваволя карних комуно-московських органів шаліла в Україні. Варварсько сталінська поліційна машина знищила мільйони свідомого українського люду, але не була в стані убити вільнолюбного духу українського народу.

Під час Другої світової війни українські повстанці та вояки Української Повстанської Армії черпали надхнення й героїзм з прикладу визвольної боротьби доби Петлюри. Бо це ж ця доба дала українцям Крути, Листопадовий чин, Зимовий Похід і Базар.

Українське вояцтво в різних військових формаціях як, наприклад, І Дивізія, Українська Національна Армія, в своїй боротьбі намагалися допомогти Україні й українському народові та були пройняті ідеєю вільної України, що чітко викристалізувалася в героїчній добі Петлюри, яка закумулізувала й виявила волю українського народу до свободи й державної незалежности.

Тепер також в Україні той комуно-московський терор має всі ознаки національного гноблення, що виразно проявляється в переслідуванні українських культурних діячів, оборонців української культури. Отже поряд з фізичним ґеноцидом посилюється і ґеноцид духовий, зокрема мовно-культурний. це свідчить про те, що українців, як націю намагаються московські самовладці вбити. Про це говорять самвидавні матеріяли, про це свідчить Валентин Мороз — символ сучасної боротьби в Україні. Його непохитна відданість і справедливі вимоги стали прикладом для інших скромних лицарів, які не бояться ні смерти, ні тюрми, ні таборів, ні „психушок".

Шістдесят років тому, Симон Петлюра, вірний син свого народу, твердо і з непохитною вірою заявив, що 1917-20 роки відродили „українську націю, яка й надалі активно боротиметься за свої права, за право самостійно й ні від кого незалежно порядкувати на своїй землі".

Ніхто на протязі понад 60 років не міг і не зможе відібрати прав українського народу на своє самостійне ні від кого незалежне життя. Цією непохитною силою, яка спроможна захистити й відстояти інтереси й субстанцію є сам народ, його власна сила, його власна воля, його непохитна віра в неминучість свого національно-державного життя.

КОМУНІКАТ

УЧАСНИКІВ НАРАДИ УКРАЇНСЬКОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ЦЕНТРУ (УТЦ)

Ширши нарада представників товариств, що основали 13 років тому Український Термонологічний Центр в Америці, ялка відбулася 28-го квітня 1979 року в Ню Йорку, бажає подати до відома громадянства такі інформації про стан термінології в Україні та в вільному світі.

Піч час „золотого десятиріччя" нашої термінілогії, тобто в роках 1923-1932, українські вчені, науковці і професіонали старанням Всеукраїнської Академії Наук у Києві створили чітку систему термонології та номенклятури у всіх важливіших ґалузях науки й техніки. Цю систему, опрацьовану величезним зусиллям у безпрецедентно короткому часі, розвинено й закріплено в яких 45-ох термінологічних словниках, надрукованих у цьому періоді.

Розгромивши жорстоко українське культурне відродження 20-их років, совєтський режим засудив ці термінологічні надбання нашої науки як буржуазно-націоналістичні та фізично їх знищив разом з їхніми творцями. Термонологію „відукраїнізовано" і наближено максимально до російського її виду. Ця поросійщена версія української термінології існує в УССР і досі, хоч, в основному, тільки „на показ", бо, наприклад, 95 відсотків технічної літератури в Україні друкується російською мовою, а виклади в усіх технічних школах ведуться російською мовою.

В УССР немає можливости розвивати, поліпшувати та доповнювати нашу термінологію. Це дозволено робити тільки російським ученим, а українські мусять їх беззастережно копіювати.

Від останньої війни українські науковці та професіонали працюють над дальшим розвитком нашої термінології та над дерусифікацією сучасної підсовєтської її версії. Для посилення такої праці і для координації зусиль 13 професійних і громадських організацій утворили 1965 року Український Термінологічний Центр, що стався автономною клітиною двох наших найбільше авторитетних установ — НТШ та УВАН.

За час свого існування Центр виконав значну різноманітну доцільну й корисну працю, не зважаючи на постійний брак фондів та брак кваліфікованих осіб, охочих до термінологічної і словникової праці. Слід відзначити, що все досі зроблене — це вислід праці всього декількох осіб, членів управи УТЦ. Діяльність Центру проявлялася в такому:

— в улаштовуванні термінологічних конференцій, виставок термінологічних матеріялів і в читанні доповідей на форумах НТШ, ТУІА та Постійних Конференцій Українських Студій,

— у видаванні „Бюлетеня" УТЦ, деяких словникових праць (техніка, природознавство, лртунство) та в опрацюванні й підготові до друку термінологічних матеріялів;

— у консультаційній та популяризаторській праці (допомога укладачам словників, статті в пресі).

Беручи до уваги цю діяльність УТЦ (ширше описану в „Бюлетені" УТЦ ч. 2), учасники Наради прийшли до таких висновків:

— УТЦентр заслуговує на повну моральну й матеріяльну підтримку нашої громади. Звертаємося до наших організацій (централь і окремих їхніх відділів), як теж до наших інтелектуалів і моволюбців, щоб вони ставали членами УТЦ і річними внесками та окремими дотаціями вможливили Центрові продовжувати його корисну працю, а зокрема видавничу.

— Рекомендуємо, щоб управи всіх товариств подбали про те, щоб їхні члени з термінологічними зацікавленнями включилися в працю УТЦентру.

— Уважаємо, що термінологічна праця у діяспорі повинна бути скоординована, а не розпорошена, бо тільки спільним зусиллям ми зможемо протидіяти московському лінгвіцидові на батьківщині.

— Висловлюємо смуток з причини передчасної смерти довголітнього голови УТЦ, ентузіяста термінології, ред. Вячеслава Давиденка. Одночасно вітаємо наших термінологів-сеньйорів, співтворців нашої науково-технічної мови в 20-их роках, проф. Сергія Крашенніннікова, проф. Наталію Осадчу-Янату та інж. Костя Туркала.

— Щиро вітаємо на волі Валентина Мороза та інших мужніх оборонців української культури.

Президія наради УТЦ

Еміґраційні полегші...

(Закінчення зі стор. 1)

покинути цю комуністичну країну. З понад двох мільйонів жидів, які сьогодні перебувають в СССР тільки частина виявила бажання еміґрувати. Минулого року до Ізраїля й інших країн на Заході виїхало 29,000 жидів. Цього року сподіваються 50, а може й більше тисяч. Багато аплікантів все ще не одержують дозволу на виїзд. Серед них багато активістів, таких, як наприклад, Наум Майман, Александер Лернер, Віктор Брайковскі, не згадуючи про тих, які засуджені і сидять у в'язницях чи концентраційних таборах, як Анатолій Щаранський, Владімір Слєпак та інші.

З інших нежидівських груп вірмени ще найскорше одержують право на виїзд. Амбасада ЗСА в Москві інформує, що понад 800 вірмен виїхало до ЗСА в перших чотирьох місяцях цього року, в порівнянні з 1,100 осіб, які виїхали протягом цілого 1978 року. В СССР є понад 4 мільйони вірмен, з яких дві третини живуть у Вірменській ССР, а решта в інших республіках. Совєтські еміґраційні бюра приймають аплікації тільки від тих осіб, які мають рідню в Ізраїлю або інших західніх державах і мало звертають увагу на порушення Гельсінкської угоди в цій справі. Дуже часто буває так, як у випадку п'ятидесятника Віктора Васілєєва, якому обіцяли спершу видати візу, потім наказали йому опустити державне помешкання, бо він, мовляв, і так не буде з нього користуватися, а потім візи не видали, залишивши аплbackanta практично на вулиці. Він після того більше як рік скитався по людях, його обзивали „хуліґаном", карали за „тунеядство" (неробство"), морально знущалися. Таких випадків, — розповідають кореспонденти, є більше в СССР.

Пітер Ментен знову стане перед судом

Гаґ, Голляндія. — Голляндський мільйонер, торгівець образами й іншими мистецькими виробами Пітер Ментен, якому закидають участь у знищенні від 20 до 30 тисяч жидів у Польщі і Західній Україні під час Другої світової війни, знову стане перед судом згідно з рішенням Найвищого Суду.

Найвищий Суд переслав своє рішення до Роттердамського окружного суду, але не визначив нової дати розправи над Ментеном. У рішенні Найвищого Суду говориться, що представлені Ментеном, зглядно його оборонцями, документи, які мали б з'ясовувати ролю Ментена в Польщі, не були задовільними і тому не могли бути серйозно потрактовані судом. Як відомо, Ментен уже раніше був засуджений, але з огляду на здоров'я звільнений з ув'язнення на зарядження міністра внутрішніх справ Ліндерта А. Донкера.

Пітер Ментен, якому в неділю, 27-го травня сповниться 80 років, ще раз заперечив усі обвинувачення проти нього кажучи, що всі вони базуються на совєтських пофальшованих інформаціях. Оборонці внесли прохання до Найвищого Суду, щоб він взяв під увагу рішення міністерства внутрішніх справ, яке звільнило підсудного з ув'язнення.

СИМОН ПЕТЛЮРА

(Закінчення зі стор. 2)

людини мірила Симона Петлюри...

Потім відповідальні пости на драбині державного будівництва аж до найвищого: Голови Держави і Головного Отамана.

Чому ж, власне, він, а не хтось інший?

Як зазначають українські історики, до послуг молодої Української Держави стало понад 200 генералів і полковників генерального штабу. Жив і діяв шляхетний Міхновський, що перший на наших теренах виголосив постулят Самостійної і Соборної України. Зайняв найвищий пост всіми побажаний „батько народу", проф. Грушевський. Говорив і метушився Винниченко, ім'я якого в певний час ставилося попереду Петлюри. Не сторонь стояв послідовний і впертий Е. Чикаленко. Всі вони були синами Батьківщини, всі вони любили її і вірили в неї, але кожен по-своєму і вірив і любив. Симон же Петлюра ніс любов всеохоплюючу, побудовану на найтвердшій вірі. „А віра є доказ того, чого не бачимо, підстава того, чого сподіваємося", — говорить Апостол Павло.

І ця віра давала Петлюрі бачити те, чого не бачили інші, і була підставою сподіватися в ситуації, в якій для інших була безнадійність. Безнадійність... Недарма ж назвали те місце „Трикутником смерти". Із мертвих воскресив Українську Армію С. Петлюра і ще на рік продовжив боротьбу за державність України. Наслідки боротьби того року, хоч і оцінюють сьогодні, але мабуть, ще довго будуть відкривати в ній все нові й нові додатні моменти.

Симон Петлюра очолив добу, створив епоху, поклав печать на наступні покоління і може сказати до народу свого словами Франкового Мойсея: „І підеш ти в мандрівку століть з мого духа печаттю".

Симон Петлюра, великий син своєї Батьківщини, був покликаний Святим Провидінням скласти великий іспит, принести найбільшу жертву: „покласти душу свою за други своя". Сталося, бо „Ідеї дорожчі за родинні відносини".

ЖІНКА КАНДИДУЄ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ

Бонн, Західня Німеччина. — Перший раз в історії Західньої Німеччини 59-річна Аннемарі Ренґер кандидує від партії Соціял-демократів на становище президента країни. Помимо того, що вона не має великих виглядів на перемогу, Соціял-демократична партія, з піддержкою вільних демократів, виставила її кандидатуру, щоб таким чином запротестувати проти Карля Карстенса, члена Християнсько-демократичної партії, політика консервативного крила, який в час Другої світової війни був членом нацистівської партії. Пані Ренґен була чотири роки президентом нижчої палати парляменту, званої „бундестаґом" і займала інші становища у проводі Соціял-демократичної партії.

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Шваґра, Тіточного Брата і Вуйка

бл. п. мґра прав

АНДРІЯ ТЕРШАКІВЦЯ

з Торонта, Канада

Д-р ОСТАП І ЗЕНЯ БАРАН з РОДИНОЮ

складають 1000.00 долярів на фонд національного героя **ВАЛЕНТИНА МОРОЗА.**

Родині Покійного висловлюємо найглибші співчуття.

В невимовно тяжкому горі повідомляємо Рідних, Друзів, Знайомих і все Українське Громадянство, що у понеділок, 14-го травня 1979 року, на 92-му році життя, відійшов у Вічність

наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

КОНСТАНТИН ІОСИФОВИЧ КЛЕПАЧІВСЬКИЙ

правник, фінансист, директор Державного Банку України і співтворець української валюти.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися у Чікаґо, Ілл. в Православній Катедрі св. Володимира, в середу, 16-го травня 1979 р., а Тлінні Останки поховано на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Ню Джерзі.

Опечалені:

дружина — МАРІЯ
донька — СОФІЯ ФЕЩЕНКО-ЧОПІВСЬКА
з мужем д-ром ЮРІЄМ
внуки:
ЮРІЙ з дружиною ЛЯРИСОЮ
д-р ПЕТРО
АНДРІЙ
внучка — ЛІДА
правнуки — ЮРІЙ і ОЛЕКСАНДРА

ЗАПИС ПРО ПРОЦЕС...

(Закінчення зі стор. 1)

Ще в часі слідства адвокат С. М. Мартиш (Дарницька юрисконсультація м. Києва) робив старання закінчити справу з огляду на відсутність складу злочину. Слідчий Дяченко відкинув це прохання.

У протоколах попереднього слідства між іншим записане таке: „...Притягнення до судової відповідальности Оксани Мешко за те, що вона плюнула на лейтенанта міліції Базленка — відкинути, бо такого не було".

На доказ вини підсудного та його негативної характеристики прокурор Л. Сітенко представив судові заяву з коментарями „компетентних інстанцій" Василя Овсієнка до Верховної Ради УРСР про бажання еміґрувати.

Василь Овсієнко, 1949 року народження, колишній політв'язень (був засуджений на чотири роки ув'язнення в таборі суворого режиму за статтею 62 КК УРСР — „антирадянська агітація і пропаганда"), після звільнення в 1977 році, жив під адміністративним наглядом (відкритий нагляд міліції, людина під наглядом мусить додержуватися спеціяльного режиму) і тайним наглядом КҐБ. Педагог по професії (має університетську освіту) він був змушений працювати не за своїм фахом і фактично — з огляду на нагляд — був прив'язаний до села Леніно, де жив в малій хаті разом з матір'ю — багатодітною вдовою і яка є інвалідом Вітчизняної війни.

Осінню 1978 року Василь Овсієнко написав заяву до Верховної Ради УРСР з проханням дозволити йому виїхати з СРСР. Щойно під час слідства стало відомо, що американський професор Чінченко вислав йому виклик до Америки і гарантував йому матеріяльне забезпечення. Цього виклику Овсієнкові не доручено.

Перед початком процесу О. Мешко усунули зі залі суду, незважаючи на її прохання — дозволити бути присутньою під час прочитання акту обвинувачення. Тоді вона написала протест і просила його зачитати перед початком допиту свідків, мотивуючи тим, що вона та О. Орлова — єдині свідки цього інциденту і тому її свідчення, викладені в „протесті", повинні бути вислухані в першу чергу.

„Учасниками і виконавцями безпрецедентного і брутального нападу на нашу трійку були два міліціонери і людина в чорному цивільному убранню. Власне ця людина була організатором та інспіратором порушення громадського порядку на безлюдній вулиці, і опісля в приміщенні сільради, без свідків і сторонніх людей".

Далі О. Мешко описує події, які послужили причиною для кримінальної справи: „Голову сільради й іншу особу, яка була з ним в кабінеті, попросили вийти з будинку. О. Мешко, О. Орлову і В. Овсієнка запровадили до окремих кімнат на допит. Мешко допитував Славінський, інспіруючи „перевірку документів" (у нього в руках був її пашпорт). З Орловою „гуторив" невідомий у цивільному, який не хотів показати своєї службової виказки. Лейтенант Базленко був з Овсієнком; час від часу він виходив з кабінету, перевіряючи входовий коридор.

Потім помінялися і капітан Славінський почав допитувати Орлову, людина в цивільному — Мешко. Остання, коли чоловік у цивільному перейшов границі дозволеного, почала кричати і вимагати свідків. Людина „інкоґніто", зі словами „Ой будуть вам і свідки, будуть і люди" — вискочив з приміщення. Тоді й появилися „свідки" — робітники міліції, якийсь хлопець і службова особа, голова сільради. Цих свідків на допиті не було. Вони підписали протокол (складений Славінським — про мою „непристойну поведінку" та що я ображала та лаяла" робітників міліції)..."

Подія з Василем Овсієнком (пригадаймо подібний випадок з композитором В. Смогителем в березні 1978 року) не єдиний приклад непошанування прав людини в СРСР, а зокрема дискримінації політики відносно еміґрації українців і зокрема українців-інакодумців.

Кримінальна справа Василя Овсієнка це недоведена вина, це брехня офіційних осіб, причетних до її фабрикації.

Василь Овсієнко наступного дня після агресивного нападу на нього, Мешко і Орлову зробив усе можливе для самооборони, а іменно, написав:

1. листа до секретаря ЦК КПУ В. В. Щербицького з проханням вглянути в його справу;

2. заяву до Радомишльського суду про наругу нанесену Базленком і Славінським 18 листопада 1978 року;

3. протест до районного прокурора у зв'язку з інцидентом 18 листопада 1978 року.

О. Мешко теж написала скарги до секретаря ЦК КПУ В. Щербицького, генерального прокурора СРСР Руденка і прокурора УРСР Глуха.

На всі ці заяви не було ніякого відгуку. Відповідальні особи вищих радянських інстанцій не приділили їм жодної уваги. „Справа" Овсієнка, скорим ходом пішла вперед, з першої стадії слідства до суду..."

Москва і Пекін...

(Закінчення зі стор. 1)

виключно, кажуть дипломати, що Пекін шляхом переговорів хоче сповільнити наближення СССР до В'єтнаму. Згідно з останніми інформаціями західних розвідчих служб і китайського інформаційного військового центру, совєти чимраз сильніше закріплюються у В'єтнамі. Совєтські підводні човни дуже часто переїжджають заливом Кем Ранг, а військові літаки роблять посадку на військових базах в Да Нанґ і Го Чі-Мін Сіті. Крім того росіяни розмістили підслухові електронічні апарати над берегами заливу Кам Ранг й інших місцях.

Покищо не відомо, як виглядає справжня настанова китайського керівництва до Совєтського Союзу взагалі і до переговорів зокрема. Денґ зараховується до консервативних китайських політиків, який не знає уступчивости. Від смерти Мао Тсетунга в 1976 році зі совєтської сторони було декілька намагань започаткувати переговори про поліпшення співпраці між СССР і КНР, але ці заходи досі не принесли жадних успіхів. Дипломатичний світ покищо не вірить в ніяку дружбу між Пекіном і Москвою, бо коріння ворожнечі лежать дуже глибоко, які скріплені національною і ідеологічною ревалізацією. Також переговори про полагодження прикордонних конфліктів від 1969 р. не увінчалися успіхами.

Загально припускають, що дві основні справи стоятимуть в центрі переговорів: прикордонні непорозуміння і торгівля. Переговори про збільшення торгівлі повинні розпочатися в Москві вже в червні цього року. Починати з торгівлі може ще найкраще, кажуть західні дипломати, бо обидві країни відчувають брак багатьох товарів, не згадуючи про військові потреби Китаю.

Сенатор Вайкер відтягає свою кандидатуру на президента

Сен. Ловелл П. Вайкер

Гартфорд. — Ліберальний республіканський сенатор Ловелл П. Вайкер із Коннектикату, який 12-го березня ц.р. формально проголосив, що старатиметься в 1980-му році здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА, у середу, 16-го травня, відтягнув свою кандидатуру, заявляючи, що опитування в його родиннім стейті виявило, що він не має виглядів здобути номінацію.

Вайкер, який під час розгляду „Вотерґейтської афери" конгресовими комісіями виявився дуже гострим критиком тодішнього президента Ричарда Ніксона, сам зараховує себе до „помірковано ліберального" крила Республіканської партії. Йому минуло 48 років життя.

Досі вже формально проголосили свої кандидатури на пост президента наступні республіканці: колишній тексаський губернатор Джон Коннелі, колишній директор Сі-Ай-Ей і колишній амбасадор до Об'єднаних Націй Джордж Буш, сенатор Роберт Дол із Канзасу, який в 1976-му році був республіканським кандидатом на пост віцепрезидента, конгресмен Филип Крейн з Іллиной, колишній міннесотський губернатор Гарольд Стассен, як теж каліфорнійський бизнесмен Бенджамин Фернандез.

Крім того, можуть ще бути кандидатами й інші республіканці, хоча вони покищо формально не заявили своїх кандидатур, а саме: колишній президент Джералд Форд, колишній каліфорнійський губернатор Роналд Реґен, сенатор Говард Бейкер із Теннесі, який є лідером Республіканської меншости в Сенаті, а також конгресмен Джон Андерсон з Іллиной.

Йорданія відкидає заклик Ізраїля щодо мирних переговорів

Амман. — Речник йорданського уряду минулої суботи, 19-го травня, категорично відкинув заклик ізраїльського прем'єр-міністра Менахема Беґіна, щоб Йорданія та Ізраїль розпочали переговори в справі можливого мирного договору між цими двома країнами Близького Сходу.

Йорданський міністер інформації Аднан Абу Одег сказав, що заклик прем'єра Беґіна — „це явний маневр, який має на меті затаїти несправедливості в мирному договорі з Єгиптом", додаючи, що йорданський король Гуссейн і його уряд добре розуміють ціль того „маневру", а саме, що Беґін хоче, щоб Йорданія „погодилася на дальшу окупацію арабських земель Ізраїлем".

Міністер Аднан Абу Одег заявив, що Йорданія може погодитися на мирні переговори з Ізраїлем тільки тоді, коли ізраїльський уряд зобов'яжеться відтягнути з окупованих палестинських земель свої військові частини та цивільну адміністрацію, як теж звільнить східню частину Єрусалиму і визнає, що палестинці мають право на політичнодержавне самовизначення. Одначе, прем'єр Беґін не погоджується на ці вимоги і тому його заклик відносно мирних переговорів із Йорданією є тільки „явним маневром", — заявив йорданський міністер інформації.

Збудуймо пам'ятник св.п. сот. Миколі Галієві

Св.п. д-р Микола Галій був відомий із суспільної діяльности серед студентства ще до Першої світової війни. На початку листопада 1918 року він, у ранзі поручника австрійської армії вступає в ряди української армії, боронити рідну державу. Короткий час був командантом міста Підгайці, а відтак, як сотник УГА у Х-ій Бриґаді, перейшов цілу одисею Визвольних Змагань.

На еміґрації у Чехо-Словаччині творчо розвивав свій письменницький талант. Поруч широкої журналістичної активности, він видав дві об'ємисті праці „Без маски" і „Михайло Грушевський — вибрані твори" (інші чекають видавця). По Другій світовій війні вчителював у гімназії в Ашафенбурзі (Німеччина), де одночасно був головою скитальського табору.

Від 1950 року до кінця свого трудолюбивого життя у Ню Йорку (ЗСА) продовжував свою журналістичну та політичну діяльність. Помер 1971 року. Крім великого письменницького дорібку не залишив ні майна, ні родини. Похований на цвинтарі св. Андрія у Баунд Бруку.

Головний Комітет Підгаєчан у Детройті піднявся збудувати належний пам'ятник цьому Громадянинові-державникові, св. п. сот. М. Галієві. З цією ціллю в Ню Йорку створено окрему комісію, яка відає всіма справами пов'язаними з будовою. На будову пам'ятника багато підгаєчан, а також немало прихильників склали свої датки. Все ж таки на покриття коштів побудови комітетові ще бракує повної тисячі долярів.

Цією дорогою звертаємося до всіх, кому дороге ім'я св.п. сотника Миколи Галія, скласти свій даток на пам'ятник. Зокрема просимо однодумців Покійного, товаришів по-зброї, колишніх його учнів та всіх земляків підгаєчан причинитися своїм датком до здвигнення пам'ятника, що вже є на викінченні. Датки просимо слати на адресу: Holownyj Komitet Pidhajeczan, 7409 Greenview, Detroit, Mich. 48228 — USA; або на адресу комісії: ARKA, 48 E. 7th Street, New York, N.J. 10003 — USA.

Головний Комітет Підгаєчан

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ҐЛУШИК, членка УНС Відд. ч. 21 Т-ва Запорізька Січ в Johnson City, N.Y, померла 5 квітня 1979 р. на 86-му р. ж. Народилась в Україні і стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку дві доньки: Марію і Анну. Похоронена на цвинтарі Cathedral, Scranton, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО МАСЮПА, член УНС Відд. ч. 182 Т-ва Українська Січ в Кліфтоні, Н. Дж., помер 18-го березня 1979 р. на 61-му р. ж. Нар. в Андерсон, Па. і став членом УНС в 1936 р. Полишив у смутку дружину, доньку, сина, брата, сестру, маму і двоє внуків. Похорон відбувся 20-го березня ц. р. на цвинтарі Geo. Washington Mem. Park, Парамус, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Гр. Клименко, секр.

ОСИП БІЛОҐАН, член УНС Відд. ч. 353 Т-ва Запор. Січ в New Brunswick, N.J., помер в St. Petersburg, Florida на 79-му р. ж. Нар. в Україні і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дві дочки: Наталю і Роземарі та 4 внуків. Похорон відбувся 26 березня ц. р. на цвинтарі St. Gertrudes, Rahway, N.J.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

АННА СОВЄЦЬКА, членка УНС Відд. ч. 206 Т-ва Запорожська Січ в Woonsocket, R.I., померла 14 березня 1979 р. на 83-му р. ж. Нар. в Зеленаго, Україна і стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку мужа Михайла, сина Михайла, доньку Анастазію, 3 внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся 17 березня ц. р. на цвинтарі св. Степана в Manville, R.I.

Вічна Йому Пам'ять!

Л. Гардінк, секр.

МАРІЯ ГАЛИЧ, членка УНС Відділ ч. 17 Т-ва ім. І. Онищенка в Чікаґо, Илл., померла 21 березня 1979 р. на 55-му р. ж. Народилась в с. Музич, Волинь, Україна і стала членкою УНС в 1970 р. Полишила в смутку чоловіка Андрія, 4 синів, 2 невістки, 5 внуків, 4 сестри. Похорон відбувся 23 березня ц. р. на цвинтарі Elmwood в River Grove, Ill.

Вічна Їй Пам'ять!

Я. Билен, секр.

ІВАН КОЗЛА, член УНС Відд. ч. 272 в Maplewood, N.J., помер 7 січня 1979 р. на 63-му р. ж. Народився в Frankville, Pa. і став членом УНС в 1935 р. Полишив у смутку синів: Рональда і Івана, доньку Марію Анну. Похорон відбувся 11 січня ц. р. на Forest Green Park Cemetery в Old Bridge, N.J.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН ЯСНОВСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 126 Б-ва св. І. Хрестителя в Slickville, Pa., помер 13 березня 1979 р. на 70-му р. ж. Нр. в Україні і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину Марію, синів: Івана, Пилипа, Долальда. Похорон відбувся 16 березня ц. р. на цвинтарі Hillcrest Memorial Park, Sharon, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

І. Шеліґа, секр.

ТЕКЛЯ ДУДА, членка УНС Відд. ч. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Сиґі, Н. Дж., померла 2 березня 1979 р. на 89-му р. ж. Нар. в с. Лучинці, пов. Рогатин, Україна і стала членкою УНС в 1925 р. Полишила в смутку дочку Катерину.

Вічна Їй Пам'ять!

Б. Ясінський, секр.

ПЕТРО СЕМЕНЮК, член УНС Відд. ч. 434 Т-ва Пласт в Монтреалю, Квібек, Канада, помер 16-го березня 1979 р. на 60 р. ж. Нар. в с. Ґоди, пов. Турка, Україна і став членом УНС в 1962 р. Полишив у смутку дружину Стефанію, сина Івана Петра, 4 внуки. Похорон відбувся 19-го березня ц. р. на цвинтарі Mt. Royal в Монтреаль, Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Олександра Дольницька, секр.

ПЕТРО ТУРЧИН, член УНС Відд. ч. 486 Т-ва ім. С. Петлюри в Сан Франсіскі, Каліф., помер 19 лютого 1979 р. на 67 р. ж. Нар. в с. Вербовій, пов. Бережани, Україна і став членом УНС в 1949 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 доньки: Марту і Орисю, 2 внуків і родину. Похорон відбувся 21 лютого ц. р. на цвинтарі Mountain View в Reno, Nevada.

Вічна Йому Пам'ять!

Христина Блищак, секр.